

TRACTATUS DE
ARBITRIS
ET COMPROMISSIS
LANFRANCI DE ORIANO,

ADDITIS MULTIS ALIIS QVAESTIONI-
bus clarissimorum Doctorum, & nonnullis Additioni-
bus, & Apostillis perutilissimis D. Benedicti de Va-
dis de foro Sempronij de nouo insertis, &
sub tali signo [] notatis.

Accesserunt & alia eiusdem materiae, quae se-
quens indicat pagina.

Cum Summarijs & Indice copioso.

COLONIAE AGRIPPINAE,
Apud Ioannem Gymnicum, sub Monocerote,

ANNO M. D. LXXX.

Cum priuilegio Cæs. Maiest. ad sexennium.

COLL. SOC. IESV S. A. L. M. EX P. POMER. B. S. V. M.

De Differentijs inter Arbitrum & Arbitra-
torem, Paptistæ à S. Blasio.

De Arbitris & Arbitratoribus, Petri Jacobi
à Montepessulano.

Quæstiones Bartoli in materiam Arbitro-
rum, cum additionibus Lanfranchini.

De Oppositione Compromissi & de eius
forma, Jacobi Butrigarij.

De Alienatione iudicij mutandi causa fa-
cta, de quæ litigiosis & actionum cessio-
ne, Adriani Puluxi.

INDEX RERVM ET VER-
BORVM LOCVPLETISSIMVS,
QVAE IN HISCE TRACTAT. DE
COMPROMISSIS ET ARBITRIS
CONTINENTUR.

*Prior numerus numerum margin. alter
paginam denotat.*

<p>A Blatiui absoluti in condi- tionem resoluuntur. nu 15. 62</p> <p>Acta publica coram arbitro fieri debent. nu. 24 286</p> <p>Acta facta coram iudice faciant fidem coram arbitro nu 77. 157.</p> <p>Acta facta coram arbitro, nun- quid faciant fidem coram iu- dice. nu. 74 16</p> <p>Actio ex pacto nudo oritur de iu- re Canonico. 49. 303</p> <p>Actio coram arbitro proponitur, non autem coram arbitrate- re nu. 6. 273</p> <p>Actio si nulla nascatur ex senten- tia iudicis, non dicitur quasi contrahi. nu. 59 246</p> <p>Actus perueniens ad casum à quo, incipere nō potest, & vitiatur. nu. 7. 35</p> <p>Administrator habens admini- strationem à lege, intelligitur generalem administrationem</p>	<p>habere cum libera, secus in administratione data per ho- minem. 9. 44</p> <p>Administratores ciuitatis, an & quando possint facere compro- missam super rebus ciuitatis. nu. 10 45</p> <p>Aequitas scripta vincit rigorem scriptum. 13. 105</p> <p>Allegari debet in libello, quae sunt dandae iurisdictionis num. 36. 127.</p> <p>Appellatio pro libello habetur. 21. 64.</p> <p>Appellatio est fauorabilis. nu. 20. 343.</p> <p>Appellatio ita deuoluit nullitatē ad superiorem, sicut iniquita- tem. nu. 8. 161</p> <p>Appellatio absente iudice cuius copia haberi non potest, qua- liter interponi debeat, vt va- leat, & coram quibus. nu. 51. 139.</p> <p>Appellationi renunciari per pa- trium</p>
--	---

LANFRANCI DE ORIA:
NO SOLEMNIS, UTILIS, QVO:
TIDIANVS ET PRACTICABILIS
TRACTATVS DE ARBITRIS,
ET COMPROMISSIS.

Additis multis alijs quæstionibus clarissimorum
Doctorum, & nonnullis Additionibus, & apostil-
lis perutilissimis D. Benedicti de Vadis de foro
Sempronij de nouo insertis, & sub tali
signo [] notatis.

SUMMARI A.

- 1 *Arbiter quid sit & qualiter diffiniatur.
Arbiter vel arbitrator, an dicatur esse iudex.*
- 2 *Arbitrator non tenetur iuris ordinem in procedendo ser-
uare.
Arbiter & arbitrator in quo differant. Item arbitrator
& amicus communis. 8.*
- 3 *Sententia arbitramentalis iniquitas vsque ad quam e-
normitatis partem extendi debeat, vi reductionem ad
arbitrium boni viri operetur.*
- 4 *Appellari à sententia arbitri etiam iniqua non potest. Et
quod remedium contra istud detur. 7.
Transactio nõ rescinditur nisi lesionem contineat enor-
mem.*
- 5 *Arbitramentum an sit quedam transactio, & quid de
compromisso 6.*
- 6 *Transactio specialis qua dicatur.
Statutorum verba in propria significatione intelligen-
da.*
- 7 *Arbitrator in causa propria quis esse potest.*
- 8 *Arbiter & arbitrator nullam habet iurisdictionem, sed
cognitionem, quorũ potestas à partiũ volũtate depēdet.*

DE DIFFERENTIIS
INTER ARBITRUM ET ARBITRATOREM
D. BAPTISTAE A
SANCTO BLASIO
PATAVINI.

PRAEFATIO.

IN Christi nomine Amen. Quoniam cognoscere differentias inter arbitrum & arbitratorem, est valde utile & quotidianum, iuxta l. legavi, circa prin. ff. de lib. leg. in qua quidem re Doct. posuerunt differentias 24. vel circa, prout facit Ant. de But. & Abb. in c. quinta uallis. extr. de iureiur. Et Docto. defectiui fuerunt, cum sint multae aliae differentiae, quas ipsi Doct. non conuoluerunt, vel considerauerunt, quas ego celeri studio adinueni & cogitavi. Idcirco ergo Baptista de S. Blasio, utriusque Iuris Doct. iura ciuilia legens, in felice studio Patauino hunc solennem Tractatum de Arbitro & Arbitratore tradere curauit, in quo subdam forsitan centum differentias inter Arbitrum, & Arbitratorem per quaestiones centum, quae quidem omnia sunt quotidiana, & utilia, & menti tenenda.

SUMMARIA.

- 1 Arbitrator cur non dicatur arbitrator, & e contra.
 - 2 Arbitri distinctio. 3. Item arbitratoris. 4.
 - 4 Arbitrator est quidam proxeneta, & potest esse in causa propria.
 - 5 Arbitratus arbitratoris partem ledentis, usque ad quam partem reducitur ad boni viri arbitrium.
 - 6 Arbitrium quomodo diffiniatur.
 - 7 Dicitio, voluntarie, qualiter constet.
 - 8 Arbitrium & voluntas quomodo inter se differant.
- 9 Arbi-

PET. IAC. A MONTEPESS.
DE ARBITRIS ET ARBITRA-
TRATORIBVS, DOMINI PETRI IAC-
obi à Monte Pessulano.

S V M M A R I A.

- 1 Arbitri ad quid eligantur.
 Arbitria ad instar iudiciorum sunt redacta.
- 2 Iuramentum an omne seruandum.
 Lex civilis quandoque succumbit canonis.
 Arbitrator si malè iudicat, facit litem suam.
- 3 Testes si iurauerunt die feriata in honorem Dei, depositiones non valebunt.
- 4 Arbitrorum species quæ sint.
- 5 Sententia arbitri quando pro nihilo habenda.
- 6 Arbitrator quis dicatur.
- 7 Arbitrator potest eligi de iure & cum sacramento.
 Arbitrator qui in se suscepit arbitrium, an possit cogi arbitrari.
- 8 Arbitrator omnis non cognoscit mores iudiciorum.
- 9 Iudex dicitur bonus vir.
- 10 Recursus est quedam species appellationis.
- 11 Silentium decem dierum nunquid inducat actionem.
 Futuro recursum an possit renunciari, nu. 14.
- 12 Iuri quod nundum competit simpliciter, renunciari non potest.
 Dolo futuro etiam per pactum non potest renunciari.
- 13 Homologatio ante sententiam facta, quid operetur.
 Dicens de vno, de alio negat.
- 15 Sententia arbitrorum quid sit.

I **IRCA** materiã arbitrorum notandũ, quòd
 arbitrorum quidam est electus cum pœna,
 vel alio loco pœnæ, vt per stipulationem,
 vel cù pignoribus, quod habetur loco pœ-
 næ, vt ff. de arbit. l. litigatores. §. quod ait prætor. & l.
 diem.

QVAETIONES BARTO. IN
MATERIA ARBITRORVM, CVM
Additionibus Lanfranchini.

S V M M A R I A.

- 1 Arbitrarius quis esse possit.
- 2 Arbitrarius quis sit.
Arbitrator quis sit.
- 3 Arbitri sententia litigatores stare debent.
Limita ut ibi, num. 4.
- 5 Arbitrarius sententiam dicere compellitur
- 6 Reductio ad arbitrium boni viri, si arbitri sententia sit iniqua, infra quantum tempus peti possit.
- 7 Sententia an sit lata ab arbitro, vel arbitratore, si dubium sit, quid agendum.
- 8 Litigatores an renunciare possint, quod sententia arbitratoris ad arbitrium boni viri non reducatur.
- 9 Arbitrarius an de sumptibus, & usuris pronunciare possit.
- 10 Arbitri si sint tres, si vnus decedat, an alij duo pronunciare possint.
- 11 Arbitri duo ex tribus, an tertium cogere possunt, ut cum ipsis conueniat.
- 12 Arbitri duo si tertio absente pronunciauerunt, demum ratum habeat, an per eos factum valebit.
- 13 Ratihabitio locum non habet, vbi praesentia vel factio opus est.
- 14 Arbitrarius an contumaciam litigatorum punire possit.
- 15 Arbitrarius solus si poenam stipulatus sit, si eius sententia non pareatur, quae commissa est, cui applicabitur.
- 16 Arbitrarius si mortuus est eo tempore, quo certum est, vnum ex litigatoribus adesse non posse die statuta, an contra

D. IACOBI DE BVTRI-
GARIIS BONONI-
ENSIS

De Oppositione Compromissi, &
eius forma.

S V M M A R I A.

- 1 Arbitro quæ obijciantur, & in quibus compromitti non liceat. 4.
- 2 Maior 20. annis læsus in eo, quod recipit compromissum, potest restitui.
- 3 Arbitrator compromissarius quis sit, & in quo differant arbitrator & arbitrator.
- 4 Compromitti super criminalibus an possit.
- 5 Minor sine curatore compromittit, sed non stat in iudicio.
- 6 Compromissum quibus modis solvatur.
- 7 Compromissi formula.

- 1 **A**D hoc ut arbitrium possit confici, ita quod non possit opponi. † In primis videnda sunt ea quæ possunt opponi arbitro. Et certè obijciuntur multa, scilicet quod ille, in quem compromissum est, non possit esse arbitrator: ut servus, in quem compromitti non debet, ut ff. de arbi. l. Pedius, §. servū. vel pupillus, vel furiosus, mutus, vel surdus, in quos compromitti non potest: ut ff. de arbit. l. sed & in servum. §. r. vel si minor viginti annis, in quæ compromitti non potest: secus si maior est 20. annis, † quia tunc potest arbitrium suscipere, sed læsus in eo, quod recipit compromissum, potest restitui, ff. de arbi. l. cum lege. vel quia mulier est, in quam compromitti non potest, ut C. de arbi. l. fin. vel est iudex ordinarius illius rei, in qua in ipsum cõpromittitur, quia inhibitum est in eum compromitti, nisi tanquã in arbitratorum, ut in auth. ut disse. iud. §. si verò cõtingat.
- 2
- 3 nã differentia est inter arbitratorum & arbitrum, † arbi-
ter

A D R I A N I P V L V A E I
D E A L I E N A T I O N E I V D I C I I
M V T A N D I C A V S A F A C T A,
 de que litigiosis, & actionum
 cessione.

S V M M A R I A.

- 1 Eum qui data opera in fraudem nostram alienationem fecerit, tanti in factum actione nobis teneri, quanti nostra intererit alium nos aduersarium non habuisse. Et summot a l. i. C. de iudic.
- 2 Ideoq³, si in alterius prouinciae hominem aut potentiorē, aut litigiosum, quamuis non ita potentem, alienatio fiat, hac actione agi posse.
- 3 Idem si seruus, quem petitori eramus, manumittatur, aut res vsucapta sit.
- 4 Aut si locum in quo opus feceris, cuius nomine interdicitur quod vi aut clam, aut aqua pluuiæ arcendæ actio competeat, alienaueris.
- 5 Aut si opus nouum tibi nuntiauerim, tuq² eum locum alienaueris, deinde emptor edificauerit.
- 6 Et generaliter quouis modo interfuerit, hanc actionem competere.
- 7 Quod si nō intersit petitoris, vt quia eius res nō erat, aut quia is, qui alienatus est, sine culpa deceffit, aut quia is qui rem alienauit, eam posteà recepit, hanc actionem cessare.
- 8 Idem si is qui alienauit, paratus est vtile iudicium pati, perinde ac si possideret.
- 9 Explicata l. i. de alienat. iudic. mut. causa facta, aliter quam soleat.
- 10 Fraude similiter non intercedente, vt quia auctori suo redhibitio fit, vel quia re carere malumus, quam sepius propter eam litigare, edicto locum non esse, nu. 12.